

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΜΓ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2750

Ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου
Τρίτη 1 Σεπτεμβρίου 2026

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

«Ἐντάλματα ἀνθρώπων»

«Ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε;» (Ματθ. 15,16)

Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, εἶπαμε, εἶνε ἄρτος οὐράνιος, καθαρὸς, δὲν περιέχει στοιχεῖα ξένα καὶ ἐπιβλαβή γιὰ τὴν υἰεὶα τῆς ψυχῆς. Καὶ **ἔτσι πρέπει νὰ διατηρῆται. Φύλακες** τῆς καθαρότητος τοῦ θείου λόγου εἶνε οἱ διδασκαλοὶ καὶ ποιμένες ἀλλὰ καὶ ὅλος ὁ πιστὸς λαός. Ὁ Μωυσῆς στὸ Δευτερονόμιο διατάζει αὐστηρά· ὁ Νόμος τοῦ Θεοῦ, ποὺ περιέχει τὸν λόγο του, **νὰ κρατῆται καθαρὸς**. Κανένας δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀφαιρῇ ἢ νὰ προσθέτῃ σ' αὐτόν. «Οὐ προσθήσετε», λέει στοὺς Ἰουδαίους, «πρὸς τὸ ῥῆμα ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν, καὶ οὐκ ἀφελεῖτε ἀπ' αὐτοῦ» (Δευτ. 4,2).

Ἀλλὰ οἱ φύλακες τοῦ Νόμου, οἱ ἱερεῖς, οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, ἐνῶ κατὰ τὴν ἐντολὴ αὐτῇ τοῦ Μωυσέως ἔπρεπε νὰ φρουροῦν τὴν καθαρότητα, αὐτοὶ σὺν τῷ χρόνῳ **ἄρχισαν νὰ καινοτομοῦν**, νὰ προσθέτουν δηλαδὴ καὶ δικές τους ἐντολές καὶ νὰ φορτώνουν τὸν ἡθικὸ θεῖο Νόμο μὲ στοιχεῖα ἄχρηστα ἢ καὶ ἀντίθετα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἀπὸ ἐρμηνευτὰ τοῦ γνησίου πνεύματος γίνονταν καὶ οἱ ἴδιοι νομοθέτες· καὶ ὑπῆρχε μεταξύ τους κάποια πονηρὴ ἄμιλλα ποιός νὰ ξεπεράσῃ τὸν ἄλλο στὴν **ἐφεύρεσι νέων ἐντολῶν**. Καὶ ἐνῶ στὴν τήρησι τῶν δικῶν τους ἐντολῶν ἔδιναν μεγάλη σημασία καὶ γιὰ τὴν παράβασί τους ἀπειλοῦσαν αὐστηρὲς τιμωρίες, γιὰ τὶς ἐντολές τοῦ Θεοῦ ἔδειχναν πλήρη ἀδιαφορία.

Οἱ ἐντολές τῶν διαφόρων ράββι ἦταν κομπολόι, σειρά ἀτέλειωτη. Στὸ ἱερὸ βιβλίον τοῦ Ἰσραὴλ ποὺ λέγεται **Ταλμούδ** βρίσκει κανεὶς πλῆθος ἀνόητες ἐρμηνείες τοῦ θείου Νόμου καθὼς καὶ ὅλες τὶς νέες ἐντολές καὶ παραδόσεις τοῦ πρεσβυτερίου. Οἱ ψευδοδιδάσκαλοι ἔλεγαν, ὅτι τὸ Ταλμούδ σὲ σύγκρισι μὲ τὸ Νόμο εἶνε σὰν τὸ κρασί μὲ τὸ νερό! κι ὅτι ἀκόμη καὶ ὁ Ὑψιστος ἀρεσκόταν νὰ τὸ διαβάξῃ καὶ νὰ διαφωτίξεται! Ὁ λαὸς ἀναστέναζε καὶ ἀσφυκτιοῦσε μέσα στὸν στενὸν κλοιὸ ποὺ τοῦ εἶχαν χαλκεύσει γύρω ἀπὸ τὸν τράχηλό του οἱ πνευματικοὶ του ἡγέτες.

Μεταξὺ τῶν νέων αὐτῶν ἐντολῶν τῶν ἱερέων ἦταν καὶ τούτῃ· Κανένας Ἰουδαῖος **νὰ μὴν τρώῃ, ἐὰν προηγουμένως δὲν πλύνῃ τὰ χέρια του**. Ὁρθὴ βέβαια ἀπὸ ὑγιεινῆς πλευρᾶς ἡ ἐντολὴ αὐτῇ, ἀλλὰ ἀπὸ πλευρᾶς ἡθικῆς καὶ θρησκευτικῆς ἡ παράβασί της δὲν ἀποτελεῖ ἀμάρτημα. Καὶ ὅμως· τὸ νὰ φάῃ ὁ Ἰουδαῖος χωρὶς νὰ πλυθῇ ἐθεωρεῖτο ἀμαρτία καὶ μάλιστα θανάσιμη, ὅπως ἡ πορνεία ἢ ἡ μοιχεία. **Τόση σημασία ἔδιναν οἱ Ἰουδαῖοι** στὸ –γιὰ μᾶς ἀδιάφορο ἡθικὰ καὶ θρησκευτικὰ– ζήτημα τοῦ πλυσίματος τῶν χειρῶν, ὥστε, ἐὰν δὲν βρισκόταν νερὸ νὰ πλυθοῦν, προτιμοῦσαν νὰ μείνουν νηστικοί, ἀπὸ φόβο μήπως ἀμαρτήσουν τρώγον-

τας ἄπλυτοι. Λέγεται μάλιστα, ὅτι ἓνας ἀπὸ τοὺς φανατικούς ράββίνους ποὺ τηροῦσαν τὴν ἐντολὴ αὐτῇ, ὅταν κάποτε φυλακίστηκε καὶ δὲν τοῦ ἔδιναν νερὸ νὰ πλυθῇ, προτίμησε νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴν πείνα παρὰ νὰ φάῃ «**ἀνίπτοις χερσὶ**», μὲ ἄπλυτα χέρια! (Ματθ. 15,20. Μάρκ. 7,2). Ὅποτε πῆγαιναν στὴν ἀγορὰ καὶ κατὰ τὶς συναλλαγές ἔρχονταν σὲ ἐπαφὴ μὲ διαφόρους ἀνθρώπους, θεωροῦσαν τοὺς ἑαυτοὺς τῶν θρησκευτικῶν ἀκάθαρτους καὶ **ἔπρεπε ἀπαραιτήτως νὰ λουστοῦν**. Μάλιστα ἀκόμη καὶ ἄψυχα ἀντικείμενα (ποτήρια καὶ δοχεῖα), ποὺ ἔρχονταν σὲ ἐπαφὴ μὲ ἀκάθαρτα πρόσωπα ἢ πράγματα, ἔπρεπε, ἐὰν μὲν ἦταν πῆλινα νὰ τὰ τσακίσουν, καὶ ἐὰν ἦταν χάλκινα νὰ τὰ βουτήξουν ὅπωςδὴποτε στὸ νερό· διαφορετικὰ, ἔμεναν γιὰ πάντα ἀχρησιμοποίητα.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου, ποὺ ζοῦσαν ἀπλὰ καὶ μαζὶ μὲ τὸν θεῖο Διδάσκαλο πῆγαιναν ἀπὸ τόπο σὲ τόπο, **δὲν ἔδιναν θρησκευτικὴ σημασία** στὸ πλύσιμο τῶν χειρῶν πρὶν τὸ φαγητό. Ἐὰν δὲν εἶχαν πρόχειρο νερὸ νὰ πλυθοῦν, αὐτὸ δὲν τοὺς ἐμπόδιζε νὰ φάνε. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἦταν δυνατόν νὰ μείνῃ ἀπαρατήρητο ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς, ποὺ κατασκόπευαν τὴ ζωὴ τοῦ Κυρίου καὶ τῶν μαθητῶν. Οἱ φαρισαῖοι εἶδαν καὶ ἔφριξαν οἱ ἄνθρωποι· θεωρήσαν τὴν παράβασιν αὐτῇ θανάσιμο ἀμάρτημα, καὶ ἄρχισαν νὰ σχολιάζουν, νὰ κατηγοροῦν καὶ **νὰ ἐκθέτουν τοὺς μαθητὰς στὰ μάτια τοῦ λαοῦ ὡς ἀσεβεῖς**.

Μὲ τὸν πονηρὸ αὐτὸν σκοπὸ πλησίασαν λοιπὸν τὸν Κύριο καὶ τὸν ρώτησαν· «**Διατί οἱ μαθηταὶ σου παραβαίνουν τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν**» (Ματθ. 15,2). Στὴν ἐρώτησιν αὐτῇ ἀπήντησε ὁ Κύριος· ἀπέδειξε ὅτι αὐτοί, ποὺ φωνασκοῦσαν γιὰ **παράβασιν ἀνθρωπίνων ἐντολῶν** (ἐφ' ὅσον αὐτὲς δὲν εἶχαν περιβληθῇ μὲ τὸ θεϊκὸ κύρος) κ' ἦταν ἔτοιμοι νὰ λιθοβολήσουν τοὺς παραβάτες, οἱ ἴδιοι **παρέβαιναν ἀδιάντροπα θεϊκὰς ἐντολὰς** προβάλλοντες ὡς δικαιολογία τὴν τήρησιν ἄλλων ἐντολῶν, ἀνθρωπίνων. Ἡ ἐντολὴ π.χ. τοῦ Θεοῦ σχετικὰ μὲ τοὺς γονεῖς εἶνε σαφής· «**τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου**» καὶ «**Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω**» (Ἐξ. 20,12· 21,16. Ματθ. 15,4). Οἱ Ἰουδαῖοι ὅμως, γιὰ ν' ἀποφύγουν τὸ καθῆκον τῆς περιθάλψεως τῶν γερόντων γονέων τους, ἐπινόησαν διὰ μέσου τῶν ἱερέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων τὸν ἐξῆς πονηρὸ τρόπο καταστρατηγήσεως τῆς θείας ἐντολῆς. Ζητοῦσε κάτι ἀπὸ τὸ παιδί του ὁ πατέρας ἢ ἡ μητέρα; Δὲν τοὺς τὸ ἔδιναν, λέγοντας· Αὐτὸ εἶνε «**κορβάν**», ἀφιέρωμα (Μάρκ. 7,11), τὸ ἔχουμε ἀφιερῶσει στὸ Θεό, δὲν ἐπιτρέπεται κανεὶς νὰ τὸ ἀγγίξῃ. Ἐξυπνὴν μέθοδος τῶν ἱερέων. Ἔτσι περιέρχονταν στὴ διάθεσιν τῶν ἐκμεταλλευτῶν τοῦ Ναοῦ περιουσίαι ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι, γιὰ

ν' ἀποφύγουν οἱ ἄστρογοὶ ὑποχρεώσεις πρὸς τοὺς γονεῖς, ἀφιέρωναν περιουσίες τους στὸ Θεό! Ὑποχρεώσεως οὐκ ἔστιν ἡ ἐντολή τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν ἀνθρώπινη ἐντολή, τὴν ὁποία ἔθεταν πάνω ἀπὸ τὴν θεία ἐντολή. Παραβάτες δὲ αὐτοὶ τῶν αἰώνιων ἐντολῶν τοῦ Δεκαλόγου, ποὺ κατὰ τὸ θεῖο δίκαιο ἔπρεπε νὰ μὴ ζοῦν ἀλλὰ νὰ ἔχουν λιθοβοληθῇ, παρουσιάζονται τῶρα ἐνώπιον τοῦ Κυρίου μὲ θράσος γιὰ ν' ἀπευθύνουν τὸ «κατηγορῶ» ἐναντίον ποιῶν; Τῶν Μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ, οἱ ὅποιοι λόγῳ τῶν περιπλανήσεών τους δὲν πρόσεχαν λεπτομέρειες καὶ ἀνθρώπινες ἐντολὲς γιὰ πλούσιον χερῶν. Οἱ ἄξιοι θανάτου γιὰ ἐγκλήματα, παρουσιάζονται αὐστηροὶ κριταὶ συνανθρώπων τους γιὰ «*κάρφη*» (=ἄχυρα· Ματθ. 7,3-5. Λουκ. 6,41-42), γιὰ τὰ ἐλάχιστα, γιὰ τὸ τίποτε. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Κύριος, ὠργισμένος κατ' αὐτῶν ποὺ προσποιοῦνται τὸν εὐσεβεῖ, ἐκσφενδονίζει τὴ λέξι «*ὑποκριταί*». Καὶ ἐφαρμόζει καὶ σ' αὐτοὺς ὅ, τι ἄλλοτε γιὰ τὴ δική του γενιὰ εἶπε ὁ προφήτης Ἡσαΐας· «*Ἐγγίζει μοι ὁ λαὸς οὗτος τῷ στόματι αὐτῶν καὶ τοῖς χεῖλεσί με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδιά αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· μάτην δὲ σέβονται με, διδάσκοντες διδασκαλίαν ἐντάλματα ἀνθρώπων*» (Ματθ. 15,8-9).

Τὸ ῥητὸ αὐτὸ χρησιμοποιοῦν ἐναντίον μας οἱ **προτεστάντες**. Ὅταν τοὺς μιλάμε γιὰ τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ, νηστεία, εἰκόνες κ.λπ., μᾶς λένε· Αὐτὰ ποὺ διδάσκετε εἶνε «*ἐντάλματα ἀνθρώπων*». Ἀδικοῦν ὅμως τὴν ἀλήθεια. Γιατὶ ἐμεῖς κάνουμε διάκρισι τῆς **ἱερᾶς Παραδόσεως** (ποὺ ποτὲ δὲν διδάσκει κάτι ἐναντίον τῆς Γραφῆς, ἐρμηνεύει αὐθεντικὰ τὰ δύσκολα χωρία καὶ καυτηριάζει κάθε παρέκκλισι ἀπὸ ὅσα ἄφησε ὁ Κύριος στὴν Ἐκκλησία) καὶ τῆς ψευδοῦς παραδόσεως τὴν ὁποία πάντοτε καταδικάζει ἡ Ἐκκλησία.

Ὁ Κύριος μετὰ ἀπὸ τὸν ἐλεγχὸ παραδίδει ἔνα ὕψιστο δίδαγμα. Ἡ προσοχή μας, λέει, πρέπει νὰ στραφῇ στὴν **καρδιά**, στὸ **ἐσωτερικὸ τῆς ψυχῆς**. Γιατὶ αὐτὸ μολύνουν πονηρὲς σκέψεις καὶ ἐπιθυμίες, καὶ ἀπὸ 'κεῖ σὰν ἀπὸ βρωμερὴ πηγὴ ἐκχύνονται τὰ ἀκάθαρτα ποτάμια τῶν παθῶν. «*Ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. Ταῦτα ἐστὶ τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶ φαγεῖν οὐ κοινοῖ* (=δὲν μολύνει) *τὸν ἄνθρωπον*» (Ματθ. 15,19-20).

Τὰ θαυμάσια αὐτὰ λόγια τοῦ Κυρίου θὰ δεῖχνουν αἰωνίως σὲ ποιοῦ ὕψος ἀγιότητος καὶ πνευματικότητος πρέπει νὰ ζοῦν οἱ ἀκόλουθοί του. Ἀλλὰ τὴ στιγμὴ ἐκείνη οἱ μαθηταὶ δὲν μπορούσαν νὰ συλλάβουν τὸ βαθὺ νόημα τῶν ῥημάτων του. Ὁ Πέτρος ζήτησε περισσότερες ἐξηγήσεις, τὶς ὁποῖες καὶ ἔδωσε ὁ **Κύριος**, ἀφοῦ ἤλεγξε τοὺς μαθητὰς του λέγοντας· «*Ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοι ἐστε*» (Ματθ. 15,16). Ἐκανε τὸν αὐστηρὸ ἐλεγχό, ὅπως παρατηρεῖ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, γιὰ **νὰ ἐκβάλῃ τὴν ἰουδαϊκὴ πρόληψιν περὶ διακρίσεως τροφῶν**, ποὺ καὶ οἱ μαθηταὶ του εἶχαν.

Τὸ πόσο δύσκολο ἦταν νὰ νιώσουν τὴν ὕψηλὴ διδασκαλίαν τοῦ Ἰησοῦ οἱ μαθηταὶ φαίνεται καὶ ἀπὸ ἓνα γεγονός ποὺ ἀναφέρουν οἱ Πράξεις τῶν ἀποστόλων στὸ 10ο κεφάλαιο. Ἐκεῖ βλέπουμε, ὅτι ὁ **Πέτρος** ἦταν τόσο προσκολλημένος στὴν διάκρισι καθαρῶν καὶ ἀκαθάρτων τροφῶν, ὥστε στὴν θεία προτροπὴ ποὺ ἄκουσε στὸ ὄραμα, νὰ φάῃ ἀπὸ τὶς ποικίλες τροφές ποὺ ἦταν μέσα στὸ σεντόνι τοῦ ὁράματος, ἔμβοχος ἀπήντησε· «*Μηδαμῶς*» (=Ὁχι, μὲ κανένα τρόπο), **Κύριε· ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον**» (Πράξ. 10,14).

Ἄλλ' ὅπως λέει καὶ ἓνας ἀρχαῖος διδασκαλὸς τῆς Ἐκκλησίας, ἡ **εἰσβολὴ ἀνθρωπίνων στοιχείων στὴν θεία διδασκαλία**, εἰσβολὴ ποὺ παρατηρήθηκε στὴν ἰουδαϊκὴ θρησκεία καὶ ἀποξήρανε κάθε πνευματικὴ τῆς ἰκμάδα καὶ μετέβαλε τὴ θρησκεία αὐτὴ σὲ θρησκεία

ξηρῶν τύπων μέσα στοὺς ὁποίους τὸ πνεῦμα φονεύεται, ἡ εἰσβολὴ αὐτὴ **ὑπάρχει κίνδυνος νὰ συμβῇ καὶ σ' ἐμᾶς**.

Στὴν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας ἐμφανίζονται δυστυχῶς κάποια ἄτομα γεμάτα οἷσι καὶ ἐγωισμό, **αὐτοχειροτόνητοι διδασκαλοὶ** ποὺ, θέλοντας νὰ προκαλέσουν θόρυβο γύρω ἀπὸ τὸ ὄνομά τους, ἀπὸ ἐξηγητὰ τοῦ Εὐαγγελικοῦ Νόμου μεταβάλλονται σὲ νομοθέτες. Κανένα δὲν ἀκούνε. Ἀνακηρύττουν τοὺς ἑαυτοὺς τῶν ὑπέρτερους καὶ ἀπὸ ἀποστόλους καὶ ἀπὸ πατέρες καὶ διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀπὸ Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν Κύριο. Ἴσως οἱ ταλαίπωροι νὰ μὴν τὸ συναισθάνωνται, ζαλισμένοι ὅπως εἶνε ἀπὸ τοὺς καπνοὺς τῆς οἰήσεως ποὺ τοὺς κατέχει. Ἀλλὰ τὰ πράγματα βοοῦν, ὅτι κάνουν φοβερὴ **διαστροφή τῆς διδασκαλίας τοῦ Κυρίου**. Ἀπόδειξις οἱ διαταγές, τὰ «*ἐντάλματά*» τους.

Τί διδάσκουν; Καὶ τί δὲν διδάσκουν! Ὁ ἓνας λέει ὅτι, ἐκτὸς ἀπὸ Τετάρτη καὶ Παρασκευή, πρέπει καὶ ἄλλες μέρες νὰ νηστεύουμε αὐστηρά. Ὁ δεύτερος λέει, οἱ Χριστιανοὶ νὰ μὴ ρίχνουν ἀλάτι στὸ φαγητό, αὐτὸ εἶνε ἀμάρτημα θανάσιμο. Ὁ τρίτος ἐντέλλεται, στὸ ναὸ οἱ πιστοὶ νὰ μὴν κάθωνται καθόλου, νὰ στεκωνται συνεχῶς ὄρθιοι, ἔστω καὶ ἂν κινδυνεύουν νὰ πέσουν ἀπὸ ἀδυναμία. Ὁ τέταρτος ἐπεμβαίνει μὲ ἀναίδεια στὶς συζυγικὲς σχέσεις τῶν ἀνδρογύνων καὶ ἐντέλλεται... Ἄν ἔχη κανεὶς ὑπομονὴ καὶ συλλέξη ὅλες τὶς παρόμοιες διδασκαλίες, τὰ ἀνθρώπινα «*ἐντάλματα*», ποὺ βγάζουν ἀπὸ τὸ νοῦ τους αὐθαίρετα διάφορα τέτοια ἄτομα, ἄντρες καὶ γυναῖκες ποὺ κάνουν τὸ δάσκαλο καὶ τὸν κατηχητὴ, θὰ σχηματίσῃ **ἓνα νεώτερο Ταλμούδ**. Μὲ τὶς διδασκαλίες αὐτές, τὶς ὁποῖες, γιὰ νὰ τὶς περιβάλουν μὲ κύρος θεϊκό, μερικοὶ δὲν διστάζουν νὰ ποῦν ὅτι τὶς ἄκουσαν σὲ κατάστασι θείας ὀπτασίας, νοθεύεται τὸ γνήσιο πνεῦμα τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ νοθεία αὐτὴ γίνεται ἀφορμὴ νὰ δυσφημηθῇ ἡ Ὁρθοδοξία, ἡ Ἐκκλησία.

Μὲ τὶς διδασκαλίες αὐτές δημιουργεῖται ἓνας τύπος **ἰουδαίζοντος χριστιανοῦ**, ὁ ὁποῖος, ἐνῶ παραβαίνει ἐντολὲς τοῦ Εὐαγγελικοῦ Νόμου, καθόλου δὲν συγκινεῖται καὶ δὲν ταραζεται γι' αὐτό. Τρέμει ὅμως —Θεὸς φυλάξοι— μήπως παραβῇ καμμία ἀπὸ τὶς ἐντολὲς ποὺ ἄκουσε ἀπ' τὸ στόμα τοῦ αὐτοχειροτόνητου δασκάλου του. Ἀπὸ κακὴ σπορά τέτοια κακὰ βλαστάρια βγαίνουν. Αὐτοὶ εἶνε καὶ αὐστηροὶ κριταὶ κάθε ἄλλου. Ἀλλοίμονο ἂν τὸν δοῦν νὰ παραβαίῃ μία ἀπὸ τὶς ἐντολὲς τῶν δασκάλων τους· θὰ τὸν καταδικάσουν σὲ αἰώνια κόλασι. Τηροῦν, βλέπετε, ὠρισμένους τύπους, συμμορφώνονται μὲ ἓνα κανόνα ψεύτικης χριστιανικῆς ζωῆς ποὺ χάραξε ὁ αὐτοχειροτόνητος δάσκαλός τους καὶ νομίζουν οἱ δυστυχεῖς ὅτι ἄγγιξαν τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ ἀληθινὴ εὐσέβεια, ἡ ἐσωτερικὴ, ὅπως τὴν διδάξε τὸ Εὐαγγέλιο καὶ τὴν ἐρμήνευσαν οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας σὲ Τοπικὲς καὶ Οἰκουμενικὲς Συνόδους, εἶνε μακριὰ τους.

Ὡς πόσο δύσκολο εἶνε νὰ κρατήσῃ κανεὶς ἀνόθευτὴ τὴ διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ! **Οἱ ποιμένες καὶ διδασκαλοὶ**, ὅσοι ἔχουν κανονικὴ τὴν ἀποστολικὴ διαδοχὴ στὴν Ἐκκλησία, **ἂς προσέχουν τοὺς ἑαυτοὺς των**, ἂς μελετοῦν διαρκῶς Γραφὴ καὶ πατέρες, ἂς παρακαλοῦν μὲ δάκρυα τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἡ διδασκαλία τους, γραπτὴ καὶ προφορικὴ, νὰ εἶνε καθαρὴ ἀπὸ ξένα στοιχεῖα, νὰ εἶνε τὸ ἄδολο γάλα γιὰ τοὺς ἀρχαίους καὶ ἡ ὑγιὲς στερεὰ τροφή γιὰ τοὺς πρωτευμένους Χριστιανοὺς.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΜΓ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2751	Γενέσιον τῆς Θεοτόκου Τρίτη 8 Σεπτεμβρίου 2026	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Ἡ ἀποκλειστικότητα

«Ἐκωλύσαμεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν» (Μάρκ. 9,38. Λουκ. 9,49)

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς εἶχαν ἐφοδιαστῇ μὲ μία ὑπερφυσικὴ δύναμι. Ὁ Κύριος τοὺς ἔδωκε ἐξουσίαν «θεραπεύειν τὰς νόσους καὶ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια» (Μάρκ. 3,15). «Ἴδού», λέει ἄλλοι, «δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ» (Λουκ. 10,19). Καὶ ἡ δύναμι αὐτὴ πολὺ εὐεργέτησε τὸ λαό. Γιατὶ τὴν ἐποχὴ ποὺ ὁ Κύριος βρισκόταν στὴ γῆ σωματικῶς εἶχε κατακλύσει τὸν κόσμον καὶ ἰδιαίτερως τὴν Παλαιστίνην πρωτοφανῆς ἐπιδρομὴ δαιμονίων. Ὅπως ληστὲς καὶ κακοῦργοι, ὅταν βλέπουν ὅτι πλησιάζει ἡ ὥρα νὰ συλληφθοῦν καὶ νὰ τιμωρηθοῦν, ἐκδηλώνουν τὴ μεγαλύτερη κακία καὶ κάνουν τὰ εἰδεχθέστερα ἐγκλήματα καὶ κακουργήματα, ἔτσι καὶ οἱ δαίμονες στὴν ἐποχὴ ἐκείνῃ εἶχαν ἐντείνει στὸ μέγιστο βαθμὸ τὴν κακοποιὸ δρᾶσι τους. Διότι, μολονότι δὲν μπορούσαν νὰ ἐμβαθύνουν στὸ μυστήριον ποὺ ἔκρυβε τὸ πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ, ἐν τούτοις ἀπὸ ὠρισμένα ἐξωτερικὰ σημάδια εἶχαν ἀντιληφθῇ ὅτι πλησίασε τὸ τέλος τῆς κακοποιου δράσεώς τους καὶ ἦταν ἀνήσυχτοι. Ἡ Παλαιστίνη εἶχε γεμίσει ἀπὸ δαιμονιζομένους. **Κατὰ τῶν δαιμονίων βγήκε ἡ στρατιὰ τοῦ Κυρίου**, βγήκαν τὰ πύρινα σπαθία, βγήκαν οἱ μαθηταὶ καὶ ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ. Ἐφτανε καὶ μόνο νὰ προφέρουν τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὰ δαιμόνια ποὺ φώλιαζαν χρόνια ὀλόκληρα μέσα σὲ ταλαίπωρους ἀνθρώπους ἔφευγαν πανικόβλητα, οἱ ἄλυσίδες τῆς φοβερῆς τυραννίας τους ἔσπαζαν καὶ οἱ δυστυχισμένοι ἄνθρωποι ἀνέπνεαν τὸν καθαρὸ ἀέρα τῆς «ἐλευθερίας τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ» (Ρωμ. 8,21).

Καὶ ἡ ὑπερφυσικὴ αὐτὴ δύναμι, μὲ τὴν ὁποία εἶχαν ἐφοδιαστῇ οἱ πρῶτοι μαθηταὶ καὶ ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ, **μεταδόθηκε καὶ στοὺς διαδόχους των**. Ἡ ἱστορία μαρτυρεῖ, ὅτι ἡ ἐκδίωξι δαιμονίων μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἦταν φαινόμενο συνηθέστατον στοὺς πρῶτους αἰῶνες τῆς διαδόσεως τῆς Χριστιανικῆς Πίστεως. Ἦταν γεγονός ποὺ **μαρτυρεῖται καὶ ἀπὸ ξένους** πρὸς τὴν πίστι συγγραφεῖς. Κατὰ τὴν ἡρωικὴ ἐκείνῃ ἐποχὴ οἱ Χριστιανοὶ δὲν ἔτρεμαν τὰ δαιμόνια, ὅπως οἱ εἰδωλόλατρες, ἀλλὰ οἱ δαίμονες ἔτρεμαν τοὺς Χριστιανούς, ποὺ ἐκλείναν ἐντὸς τους τὴν ἀόρατη δύναμι νὰ ἐξευτελίζον τὴ δύναμι τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ ἐκπλήρωσι τῆς ῥῆτῆς ὑποσχέσεως τοῦ Χριστοῦ γιὰ ἐκδίωξι τῶν δαιμονίων προκαλοῦσε τὸ θαυμασμὸ καὶ προσεῖλκυε στὴν πίστι τὰ πλήθη· ἀποτελοῦσε ἰσχυρὸ καὶ ἀκαταμάχητο **ἐπιχείρημα τῶν ἀπολογητῶν** τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἐτσι ὁ Τερτυλλιανὸς προκαλεῖ τὴν γερουσίαν τῆς Ῥώμης νὰ βεβαιωθῇ μὲ αὐτοψία ὅτι οἱ Χριστιανοὶ βγά-

ζουν δαιμόνια (πρβλ. Tertulliani Apologeticus, κεφ. 23. P.L. 1,413a). Ὁ μέγας Ἀθανάσιος καλεῖ ὡς μάρτυρες τοὺς εἰδωλόλατρες νὰ βεβαιώσουν, ὅτι οἱ Χριστιανοὶ μὲ τὸ σημεῖο μόνο τοῦ σταυροῦ νικοῦν κ' ἐξαφανίζον κάθε πονηρὴ ἐνέργεια τῶν δαιμονίων (λόγ. Κατὰ ἐλλήν. P.G. 25, στήλ. 4-5). Ὁ ἱστορικὸς τῆς Ἐκκλησίας Θεοδώρητος ἐξιστορεῖ τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Ἰουλιανὸς ὁ Ἀποστάτης, τὴν ὥρα ποὺ αὐτὸς μὲ τὴ συμβουλὴ μάγου εἶχε ἐπικαλεστῇ τοὺς δαίμονες καὶ οἱ δαίμονες ἐμφανίστηκαν, τόσο πολὺ φοβήθηκε ἀπὸ τὴ φρικτὴ μορφή τους, ὥστε ἔκανε τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ καὶ οἱ δαίμονες ἔγιναν ἀμέσως ἄφαντοι (βλ. ἐν Γρηγ. Θεολ., Στῆλιτ. Κατὰ Ἰουλ. Α, νε' (55), νστ' (56) P.G. 36, 577c - 579a).

Ἄς ἐπανέλθουμε στοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου. Αὐτοὶ χαίρονταν γιὰ τὴν ὑπερφυσικὴ δύναμι καὶ θεωροῦσαν τὸ χάρισμα τῆς ἐκδίωξεως τῶν πονηρῶν πνευμάτων ὡς ἀποκλειστικὸ προνόμιον τῆς μικρῆς ομάδος τους. Ἀλλὰ περιοδεύοντας στὴν ὑπαιθρο **βλέπουν ξαφνικὰ κάποιον** πού, ἐνῶ δὲν ἀνῆκε στὸ δικό τους κύκλο, τὸν κύκλο τῶν 12 καὶ τῶν 70 μαθητῶν, ἐπικαλεῖτο ὅμως καὶ αὐτὸς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ καὶ **ἐβγαζε δαιμόνια**. Αὐτὸ προκαλεσε τὴν ἀπορία τους· πῶς ἓνας, ποὺ δὲν ἀνήκει στὸν στενὸ κύκλο τῶν μαθητῶν καὶ δὲν ζῇ ἀνάμεσά τους καὶ δὲν συναναστρέφεται τὸν Ἰησοῦ, πῶς αὐτὸς στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου διώχνει δαιμόνια; Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς τοὺς φάνηκε ὕποπτος ὅτι **ὑποκλέπτει τὸ ῥεῦμα** τῆς ὑπερφυσικῆς ἐκείνης δυνάμεως, μὲ τὴν ὁποία οἱ ἀσθενεῖς θεραπεύονταν καὶ οἱ δαίμονες ἐκδιώκονταν. Ἄρχισε λοιπὸν ἡ κλοπὴ καὶ ἡ πλαστογραφία;... **Οἱ μαθηταὶ ἀγανάκτησαν**. Πλησίασαν τὸν ἄνθρωπον αὐτόν, τὸν ἐπέπληξαν καὶ τοῦ ἀπαγόρευσαν νὰ συνεχίσῃ νὰ τὸ κάνῃ. Τὸ ἀξιοπερίεργον δὲ αὐτὸ γεγονός γυρίζοντας ἀπὸ τὴν περιοδείαν τους τὸ ἀνέφεραν στὸν Διδάσκαλον, ν' ἀκούσουν τὴν κρίσιν του. Καὶ **ὁ Κύριος ἀπαντᾷ, ὅτι κακῶς ἔπραξαν**. Δὲν ἔπρεπε νὰ τὸν ἐμποδίσουν. Διότι ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὁ ἄγνωστος στὸν κύκλον τους, φαίνεται ὅτι εἶχε πιστέψῃ στὸ Χριστὸ καὶ ἀνέφερε τὸ ὄνομά του μὲ πίστι καὶ εἶχε λάβει πεῖρα τῆς θαυματουργικῆς του δυνάμεως. Ὁ ἄνθρωπος αὐτός, λέει ἡ φωνὴ τοῦ Κυρίου, **εἶνε μαζί μας**, ἔστω καὶ ἐὰν δὲν μᾶς πλησιάζῃ καὶ δὲν μᾶς συναναστρέφεται. Δὲν εἶνε αὐτὸς ὅπως οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι, ποὺ ὅπου κι ἂν σταθοῦν μᾶς κακολογοῦν. Ἴσως αὔριο νὰ ἀλλάξῃ καὶ αὐτὸς φρονήματα καὶ νὰ μεταβληθῇ σὲ κατήγορον καὶ ἐχθρόν μας· ἀλλὰ σήμερον, ποὺ θαυματουργεῖ στὸ ὄνομά μου, γιατί ἐσεῖς οἱ μαθηταὶ μου θέλετε νὰ τὸν ἐμποδίσετε; **Ἀφήστε τον ἐλεύθερον** νὰ δρᾷ. Νὰ ἔχετε ὡς ἀρχὴ τῆς ἱεραποστολικῆς σας δράσεως· «Ὅς οὐκ ἔστι καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἔστιν». Αὐτὸ εἶνε τὸ νόημα

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΑ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1103²

Ὑψώσεις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ
Δευτέρα 14 Σεπτεμβρίου 2026 (2004)

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Ἐχθροὶ τοῦ σταυροῦ

Σήμερα, ἀγαπητοί μου, ἡ Ἐκκλησία μας ὑψώνει καὶ προβάλλει στὸν κόσμον τὸν τίμιον σταυρό. Πρὸ Χριστοῦ ὁ σταυρὸς προκαλοῦσε φρίκη, διότι ἦταν ὄργανο θανατικῆς ἐκτελέσεως. Μὲ τὴ θυσία ὅμως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ σταυρὸς ἄλλαξε τελείως· **ἔγινε «κοσμοπόθητος»** (ὕμνολογ.).

Τί εἶνε σήμερα ὁ σταυρὸς; Πάρτε κιμωλία καὶ γράψτε στὸν πίνακα· σταυρὸς ἴσον ἀγάπη, σταυρὸς ἴσον λευτεριά, σταυρὸς ἴσον ἀλήθεια, σταυρὸς ἴσον φῶς, σταυρὸς ἴσον ἐγκράτεια, σταυρὸς ἴσον σωφροσύνη, σταυρὸς ἴσον σωτηρία, σταυρὸς ἴσον λύτρωσις, σταυρὸς ἴσον... Ὅ,τι ὥραϊο ὑπάρχει στὸν κόσμον, περιέχεται στὸ σταυρό. Σταυρὸς –δὲν εἶπα τίποτα–, σταυρὸς ἴσον **ἡ σωτηρία τῶν ἀμαρτωλῶν**. Εἶνε τὸ σωσίβιο, ποὺ ἀρπάζει ὁ ἀμαρτωλὸς γιὰ νὰ σωθῇ ἀπὸ τὴν πλημμύρα τοῦ κακοῦ.

Ὁ Χριστὸς σταυρώθηκε γιὰ νὰ σώσῃ τὸν κόσμον. Δυστυχῶς ὅμως δὲν ἀγαποῦν ὅλοι τὸ σταυρό. Ὁρισμένοι τὸν μισοῦν. Ποιοὶ τὸν μισοῦν; Ἄλλοι εἶνε φίλοι καὶ ἄλλοι ἐχθροὶ τοῦ σταυροῦ. **Ποιοὶ εἶνε ἐχθροὶ τοῦ σταυροῦ;**

● Εἶνε πρῶτα - πρῶτα **οἱ τοῦρκοι**. Ὅσοι ἀπὸ σᾶς διαβάζετε ἱστορία, θὰ γνωρίζετε ὅτι, ὅταν οἱ Τοῦρκοι μπῆκαν στὴν Κωνσταντινούπολη, ἡ πρώτη δουλειά τους ποιά ἦταν· πήραν μιὰ σκάλα, ἀνέβηκαν στὸν τροῦλλον τῆς Ἁγίας - Σοφίας ὅπου ὑπῆρχε σταυρὸς φωτοβόλος, ξερρίζωσαν τὸ σταυρό, καὶ ἔστησαν ἐκεῖ πάνω τὸ μισοφέγγαρο. Μισοῦν θανασίμως τὸ σταυρό οἱ Τοῦρκοι. Στὸν βίο τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ ἱστορεῖται τὸ ἑξῆς. Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς εἶχε τὴ συνήθεια νὰ στήνῃ μεγάλους σταυρούς. Ἐξω ἀπὸ τὰ Τρίκκαλα λοιπὸν εἶχε στήσῃ ἕνα σταυρὸ ξύλινο. Ὅταν πέρασε καὶ τὸν εἶδε ἕνας ἀγᾶς, πήρε ἕνα πριόνι, ἔκοψε τὸ σταυρὸ σὲ σανίδια καὶ ξυλοπόδαρα, τὸν ἔκανε κρεβάτι, κ' ἔπεσε νὰ κοιμηθῇ πάνω σ' αὐτὸ ὁ ἀ-

σεβέστατος. Τὴ νύχτα ὅμως ἔγινε σεισμός, καὶ αὐτὸς ἔπεσε ἀπ' τὸ κρεβάτι ἔντρομος. Τὴν ἄλλῃ μέρα μετανοημένος πήρε τὰ κομμάτια, τὰ πήγε στὸ ἴδιο μέρος, τὰ συναρμολόγησε καὶ ἔστησε πάλι τὸ σταυρό. Καὶ κάθε βράδυ πλέον ὁ ἀγᾶς πήγαινε καὶ ἀναβε καντήλι στὸ σταυρό.

● Τὸ σταυρὸ μισοῦν ἔπειτα **οἱ ἐβραῖοι καὶ οἱ μασόνοι**. Αὐτοὶ δὲν ἔχουν σταυρό, ἀλλὰ ἔχουν τὴν πεντάλφα καὶ τὸ τρίγωνο.

● Τὸν μισοῦν ἀκόμα **οἱ ἄθεοι καὶ ὑλισταί**. Θέλετε μία ἀπόδειξι; Αὐτοὶ δὲν ἔχουν Θεὸ μέσα τους. Σ' ἕνα κοιμητήριο τῶν Ἀθηνῶν, στὸ ὁποῖο εἶχαν θάψῃ 1.400 ἀνθρώπους ποὺ ἐσφάγησαν τὰ σκληρὰ χρόνια τῆς ἀνωμάλου ἐποχῆς, ἐπάνω ἀπὸ τὰ μνήματα οἱ χῆρες καὶ τὰ ὀρφανὰ εἶχαν βάλῃ ἕνα μεγάλο σταυρό. Ἦ, πήγαν τὴ νύχτα ἄθεοι - ἄπιστοι καὶ ἀναρχικοὶ καὶ τὸν τίναξαν στὸν ἀέρα!

● Κ' ἐμεῖς πάνω ἀπὸ τὴ Φλώρινα ἔχουμε στήσῃ ἕνα σταυρὸ 30 μέτρα ὕψος, ποὺ ὁ λαὸς μας τὸν εὐλαβεῖται. Ἔρχονται ἀπ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀπὸ τὰ ξένα, καὶ ἀνεβαίνουν πάνω στὸ βουνό, νὰ τὸν δοῦν ἀπὸ κοντά. Κάτι Ἀμερικανοὶ μάλιστα ἤθελαν νὰ κοιμηθοῦν κάτω ἀπὸ τὴ σκέπη του, γιὰ νὰ πάρουν εὐλογία. Ὅταν λοιπὸν τὸν κατασκευάζαμε ἐκεῖ στὸν ἱστορικὸ λόφο 1.020, κάποιος ἀντέδρασε. Δὲν ἀναφέρω τὸ ὄνομά του, πατέρας εἶμαι. Εἶνε ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ κινήθηκαν νὰ μᾶς ἐξοντώσουν γιὰ νὰ λείψουμε ἀπὸ τὴν πόλη, κάποιος ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ αὐτοτιτιλοφοροῦνται **διανοούμενοι**. Αὐτός, ὅταν στήναμε τὸ σταυρό, εἶπε· «Ὁ δεσπότης θὰ μᾶς κἀνὴ νεκροταφεῖο. Δὲν θέλουμε σταυροὺς ἐμεῖς...». Καὶ κάποιος δημοσιογράφος τῆς Θεσσαλονίκης ἔγραψε γιὰ τὴ Φλώρινα· «Ἐκεῖ ἀπάνω ἔχουν μεσαίωνα, ἐπικρατεῖ σκοταδισμός...». Ὑπάρχουν δὲ καὶ ἄλλοι ποὺ θέλουν ἐπάνω ἐκεῖ στὸ λόφο νὰ φτειάξουν καζίνο καὶ ξενοδοχεῖα καὶ τουριστικὰ κέντρα. Ἀλλὰ ὅλοι οἱ Χρι-

στιανοὶ τῆς πόλεως εἴμαστε φύλακες τοῦ τιμίου σταυροῦ, γιὰ νὰ εἶνε ὁ σταυρὸς τῆς Φλωρίνης πάντοτε σκέπη καὶ φάρος ὁλοκλήρου τῆς περιοχῆς. Διότι νὰ ἔχουμε τὸ νοῦ μας· ἐὰν ἐμεῖς οἱ Χριστιανοὶ Ἑλληνες δὲν σηκωθοῦμε ὅλοι καὶ δὲν κινηθοῦμε ἐγκαίρως, ὅ, τι ἔγινε στὴν Ἀθήνα, ποὺ τίναξαν τὸ σταυρὸ στὸν ἀέρα, –νὰ τὸ θυμᾶστε– θὰ γίνη κ' ἐδῶ. Ἐγὼ γέρος ἄνθρωπος εἶμαι, θὰ πεθάνω· ἀλλὰ νὰ ξέρετε πολὺ καλά, ὅτι ἔρχονται χρόνια σκοτεινὰ καὶ ἀπαίσια στὴ φυλὴ μας· καὶ ἂν κυριαρχήσουν οἱ σκοτεινὲς δυνάμεις, θὰ δῆτε ὅτι θὰ ζητοῦν νὰ διώξουν τὸ σταυρὸ ἀπὸ παντοῦ· ἐάν ποτε πάρουν τὴν ἐξουσία καὶ κυβερνήσουν τὸν τόπο μας ἄθεοι ὕλισται, θὰ θελήσουν νὰ γκρεμίσουν καὶ τὸ σταυρὸ ἐπάνω στὸ ὕψωμα 1.020 τῆς Φλωρίνης. Ἀλλὰ ὅχι ὅχι, δὲν θὰ τὸ ἐπιτρέψῃ ὁ Θεός! Ὑπάρχουν Χριστιανοί, ὑπάρχουν Ἑλληνες, ὑπάρχει πιστὸς λαός. Ἄντρες - γυναῖκες, νέοι καὶ γέροντες, ὅλοι ν' ἀντισταθοῦμε σ' αὐτὸ τὸ κύμα, σ' αὐτὴ τὴν πλημμυρίδα, ὥστε ἡ Ἑλλὰς νὰ συνεχίσῃ νὰ ἔχῃ ἔμβλημά της τὸν τίμιον σταυρό. Καὶ ὅχι μόνο στὶς τάξεις τοῦ ἀπλοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ μεταξὺ τῶν ἀξιωματούχων καὶ τῶν ὑψηλὰ ἱσταμένων θὰ ὑπάρχουν πάντοτε καὶ πιστοὶ διδασκαλοὶ καὶ καθηγηταί, καὶ πιστοὶ διανοούμενοι καὶ ἐπιστήμονες, καὶ πιστοὶ στρατιωτικοὶ σὰν τὸν ἅγιον Γεώργιο, τὸν ἅγιον Δημήτριο καὶ τὸν ἅγιον Εὐστάθιο ποὺ εἶχαν τὸ σταυρὸ ὄπλο καὶ σύμβολο ζωῆς καὶ θυσίας· θὰ ὑπάρχουν καὶ Χριστιανοὶ ἄρχοντες σὰν τὸν ἅγιον Κωνσταντῖνο ποὺ ἔκανε λάβαρο τὸν τίμιον σταυρὸ μὲ τὸ «ἐν τούτῳ νίκα» καὶ τὴν ἀγία Ἑλένη ποὺ βρῆκε καὶ τίμησε τὸν ζωηφόρο σταυρὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Πρὸ πάντων δὲ θὰ ὑπάρχουν ἅγιοι κήρυκες τοῦ σταυροῦ σὰν τὸν ἅγιον Κοσμᾶ τὸν Αἰτωλό. Θὰ ὑπάρχουν μικροὶ καὶ μεγάλοι ἀκόλουθοι καὶ μιμηταὶ τοῦ Ἑσταυρωμένου.

● Στὴν ἐποχὴ μας, τέλος, οἱ μεγαλύτεροι ἐχθροὶ τοῦ σταυροῦ εἶνε οἱ λεγόμενοι **μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά ἢ χιλιασταί**. Ἐνα παράδειγμα μόνο θὰ φέρω. Ὅπως σὲ ἄλλες πόλεις ἔτσι καὶ στὴ Θεσσαλονίκη ὑπάρχουν ἐργαστήρια μαρμάρου, μαρμαράδικα. Σ' ἓνα δὲ μαρμαράδικο ἐργάζονται ὡς τεχνῖτες χιλιασταί. Αὐτοὺς λοιπόν, καὶ λίρες νὰ τοὺς πληρώνης, ἑκατομμύρια νὰ τοὺς δώσης, σταυρὸ δὲν κάνουν· τὰ χέρια τους κόβουν, σταυρὸ δὲν φτειάνουν. Αὐτὰ τὰ προϊόντα τῆς ἐβραϊκῆς προπαγάνδας τοῦ **σιωνισμοῦ** μισοῦν θανασίμως τὸ σταυρό.

* * *

Νὰ λοιπὸν ἐχθροὶ τοῦ σταυροῦ. Καὶ ὡς ἐδῶ

σᾶς μίλησα, ἀγαπητοί μου, γιὰ γνωστοὺς καὶ δηλωμένους ἐχθροὺς· τοῦρκοι, ἐβραῖοι, σιωνισταί, μασόνοι, χιλιασταί, ὕλισται, ἄθεοι, ἀναρχικοί, αὐτοὶ εἶνε φανεροὶ καὶ κηρυγμένοι ἐχθροί. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ **κάποιοι ἄλλοι, ποὺ ἔχουν ἀκήρυκτη ἐχθρα** κατὰ τοῦ σταυροῦ. Αὐτοί, λέει δακρυσμένος ὁ ἀπόστολος Παῦλος (βλ. Φιλίπ. 3,18), εἶνε σὲ χειρότερη μοῖρα. Ποιούς ἐννοεῖ;

Ἐννοεῖ ὅσους **ἀγαποῦν τὴν καλοπέρασι καὶ τὴν δόξα τοῦ κόσμου**. Αὐτοί, ἐνῶ βαπτίσθηκαν ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, ντρέπονται νὰ φέρουν πάνω τους τὸ σταυρό, ντρέπονται νὰ κάνουν τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ ὅταν περάσουν ἔξω ἀπὸ μιὰ ἐκκλησίαν ἢ ὅταν καθήσουν γιὰ φαγητὸ σὲ ἐστιατόριο· κάποιοι ἄλλοι κάνουν μὲν τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ, ἀλλ' ὅχι κανονικὰ καὶ ὀρθόδοξα. Αὐτοὺς «καὶ κλαίων λέγω, τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ», λέει ὁ Παῦλος (ἐ.δ.). Καὶ ἐξηγοῦν οἱ πατέρες· «Μερικοὶ Χριστιανοὶ στοὺς Φιλίππους ζοῦσαν μὲ ἀνέσεις καὶ ἀπολαύσεις. Αὐτοὺς ὁ ἀπόστολος Παῦλος τοὺς ὀνομάζει ἐδῶ «ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ»· διότι ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ ἀπαιτεῖ ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς νὰ ἔχουν ψυχὴ ἀποφασισμένη γιὰ θάνατο καὶ διψασμένη γιὰ κινδύνους καὶ βάσανα, ἐκεῖνοι ὅμως ἦταν ἀμελεῖς καὶ ἀποχαυνωμένοι καὶ ζοῦσαν μιὰ ζωὴ ἀντίθετη μὲ τὸ σταυρό. Ἄν ἀγαποῦσαν τὸ σταυρό, ἀσφαλῶς θὰ ἤθελαν νὰ ζοῦν μιὰ ζωὴ ἐσταυρωμένη, δηλαδὴ τεθλιμμένη καὶ νεκρωμένη. Ἄς φρίξουμε, ἀδελφοί, ἐμεῖς οἱ Χριστιανοὶ ποὺ τὰ διαβάζουμε αὐτά· διότι ὅποιος ἀγαπᾷ τίς ἀπολαύσεις καὶ τὴν κοσμικὴ ἄνεσι καὶ εὐτυχία, αὐτὸς εἶνε καὶ ὀνομάζεται «ἐχθρὸς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ»» (ἀγίου Νικοδήμου Ἀγιορείτου, Ἑρμηνεία εἰς τὰς ἹΔ' Ἐπιστολὰς τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἔκδ. «Ὁρθόδοξος Κυψέλη», Θεσσαλονίκη 1990, τόμ. 2ος, σ. 589, σὲ μετάφρασι).

Γι' αὐτό, ἀδελφοί μου, **ἂς ἀγαπήσουμε τὴν κακοπάθεια** τοῦ σταυροῦ. Μὴ ντρεπώμαστε νὰ φέρουμε, νὰ ὁμολογοῦμε καὶ νὰ ὑπερασπιζώμαστε τὸν τίμιον σταυρό.

Ἀπὸ τὸν Ἑβρο μέχρι τὴν Κρήτη, καὶ ἀπὸ τὴν Κέρκυρα καὶ τὰ Ἀκροκεραύνεια τῆς Βορείου Ἠπείρου μέχρι τὴν Κύπρο, **παντοῦ νὰ βασιλεύῃ ὁ σταυρός**.

Ὅλοι μαζί, μιὰ ψυχὴ - ἓνας λαός, ν' ἀντισταθοῦμε στοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ, ὥστε **ἡ Ἑλλὰς νὰ παραμείνῃ ἔθνος σταυροφόρο** στὴ γωνιὰ αὐτῆ τοῦ κόσμου, ἓνας λαὸς χριστιανικός, δοξάζουσα εἰς αἰῶνας αἰώνων τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Καὶ αὐτός, διὰ πρεσβειῶν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἂς ἐλεήσῃ πάντας ἡμᾶς.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος**

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Εγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaafl@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΜΓ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2754

Μετάστασις Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου
Σάββατο 26 Σεπτεμβρίου 2026

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Ἀπαισιοδοξία

«Εἶπεν οὖν Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος τοῖς συμμαθηταῖς·
Ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ» (Ἰω. 11,16)

Οἱ Ἰουδαῖοι εἶνε ἑτοιμοὶ νὰ λιθοβολήσουν τὸν Ἰησοῦ. Ὁ Ἰησοῦς φεύγει καὶ πάλι στὴν ἔρημο. Ὅχι ἀπὸ δειλία, ἀλλὰ διότι δὲν ἔφθασε ἀκόμη ἡ ὥρα τοῦ μαρτυρίου. Φέρνει τὰ βήματά του στὴν ἔρημο πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, στὰ μέρη ἐκεῖνα ποὺ ἦταν γεμάτα πρόσφατες ἀναμνήσεις. Γιατὶ ἐκεῖ ἔζησε καὶ ἀσκήτευσε ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος, ποὺ ἡ ἁγία ζωὴ καὶ τὸ βροντόφωνο κήρυγμά του εἶχαν συγκλονίσει τίς ψυχὰς τοῦ λαοῦ. Τὰ πλήθη τότε ἔτρεχαν στὸν Ἰωάννη, καὶ ἡ ἔρημος γινόταν πολυάνθρωπη πόλι. Τώρα ὁ Ἰωάννης δὲν ζῇ. Βρῆκε μαρτυρικὸ θάνατο στὶς φυλακὲς τῆς Μαχαιροῦντος. Γι' αὐτὸ ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ στὰ ἴδια μέρη, ὅπου ἄλλοτε ἀσκήτευσε ὁ Ἰωάννης, ψυχολογικὰ γίνεται ἀφορμὴ στοὺς ἀνθρώπους νὰ θυμηθοῦν τὴ μεγάλη ἐκείνη φυσιογνωμία· ἀλλὰ καὶ καθὼς τώρα βρίσκονται μπροστὰ σὲ μία ἄλλη φυσιογνωμία, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κάνουν σύγκρισιν τῶν δύο καὶ λένε· Ὁ Ἰωάννης μὲν δὲν ἔκανε κανένα θαῦμα, ἀλλὰ θαύματα πρέπει νὰ λογιστοῦν ὅσες προφητείες εἶπε γιὰ τὸν Ἰησοῦ καὶ ἐπαλήθευσαν. Μόνο ἓνα προφητικὸ μάτι μποροῦσε νὰ προβλέψῃ τὸ μέλλον. Καὶ ἐφ' ὅσον τώρα λογία καὶ θαύματα πρωτοφανῆ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυροῦν τὴν θεῖα προέλευσί του, πρέπει –λένε– νὰ πιστέψουμε στὸ Χριστό. «Καὶ ἐπίστευσαν», παρατηρεῖ ὁ εὐαγγελιστής, «πολλοὶ ἐκεῖ εἰς αὐτόν» (Ἰω. 10,42).

Ἦν, οἱ ἔρημιες ὅπου ἀσκήτεψαν οἱ ἀσκηταί, οἱ φυλακὲς ὅπου κλείστηκαν οἱ μάρτυρες, οἱ τόποι ποὺ ἐτάφησαν, καὶ γενικὰ κάθε τι ποὺ θυμίζει τὰ πρόσωπά τους, ἐξακολουθοῦν καὶ μετὰ ἀπὸ αἰῶνες νὰ διδάσκουν τοὺς ἀνθρώπους. Ἀπ' ὅλα αὐτά, σὲ ὅσους ἔχουν αὐτιά ν' ἀκοῦνε, φτάνει ἡ φωνὴ τῶν μαρτύρων τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀρετῆς «Μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ» (Μάρκ. 1,15). Συντελοῦν, βλέπετε, καὶ οἱ τόποι στὴν ἀνάμνησιν σπουδαίων γεγονότων, στὴν ἔξαρσιν τῶν ψυχῶν, στὴ μέμησιν τῶν ἡρώων τῆς πίστεως. Συντελοῦν, ὅπου ὑπάρχει ψυχικὴ διάθεσι. Ὅπου ὅμως ὑπάρχει πώρωσι τῆς καρδιάς, ἐκεῖ οὔτε ὁ Ἰορδάνης οὔτε ἡ ἔρημος οὔτε καὶ αὐτὸς ὁ λόφος τοῦ Γολγοθᾶ συγκινοῦν τὸν ἄνθρωπο. Ἀμαρτάνει κανεὶς καὶ στοὺς ἱεροὺς τόπους!

Ἀλλὰ κ' ἐκεῖ, πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, στὸν τόπο ὅπου «ἦν Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων», ὁ Ἰησοῦς δὲν ἔπαυε νὰ ἐνδιαφέρεται γιὰ ὅσα συμβαίνουν στὸν κόσμον. Ἀπὸ φίλους καὶ γνωρίμους ἔφθασε καὶ στὸν ἐρημικὸ ἐκεῖνο τόπο ἡ θλιβερὴ εἶδησι, ὅτι στὴ Βηθανία, τρία χιλιόμετρα ἀπὸ τὰ ἱεροσόλυμα, ἀσθενεῖ ὁ Λάζαρος ποὺ εἶχε καὶ δύο ἀδελφές, τὴ Μαρία καὶ τὴ Μάρθα, μιὰ οἰκογένεια ποὺ ἀγαποῦσε ὁ Ἰησοῦς.

Ὁς Θεὸς ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶχε ἀνάγκη νὰ τὸν πληροφορήσῃ ἄνθρωπος γιὰ τὸ τί συνέβαινε στὸ σπίτι τοῦ Λαζάρου. Τὰ πάντα ἐγνώριζε ὁ παντογνώστης Κύριος. Ἀλλὰ κάποιος ἀγγελιαφόρος σταλμένος ἀπὸ τὴ Βηθανία ἔσπευσε νὰ τοῦ μεταδώσῃ τὴν εἶδησι. Ἐὰν ὁ Ἰησοῦς ἦταν ἀπλῶς ἄνθρωπος γιατρός, θὰ ἔπρεπε μὲ τὸ ταχύτερον μέσον νὰ φθάσῃ στὴ Βηθανία, γιὰ νὰ προλάβῃ. Σὲ τέτοιες περιπτώσεις καὶ λίγες ὥρες ἔχουν μεγάλη σημασία. Βλέπουμε σήμερα, ὅτι ὅταν ἀσθενῇ κάποιος πλούσιος, καλοῦν κάποιον διάσημο γιατρὸ τῆς Εὐρώπης νὰ ἔλθῃ ἀεροπορικῶς νὰ σώσῃ τὸν ἀσθενῆ.

Ὁ Ἰησοῦς ὅμως δὲν ἦταν ἀνάγκη νὰ εἶνε παρὼν· μποροῦσε κι ἀπὸ μακριὰ νὰ θεραπεύσῃ, ὅπως ἔκανε καὶ ἄλλοτε (βλ. Ματθ. 8,5-13). Τώρα στὴν ἀσθένεια τοῦ Λαζάρου οὔτε σπεύδει κοντὰ του οὔτε ἀπὸ μακριὰ τὸν θεραπεύει. Κατὰ τὰ πάνσοφα σχέδιά του ἐνεργεῖ διαφορετικὰ. Ἀφήνει σκοπίμως νὰ περάσουν δύο μέρες. Διότι δὲν σκοπεύει ἀπλῶς νὰ θεραπεύσῃ ἓναν ἀσθενῆ, ἀλλὰ νὰ κἀνῃ ἓνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα θαύματά του, ν' ἀναστήσῃ νεκρὸ ποῦ, ἀφοῦ πρὸ τριῶν ἡμερῶν τὸν ἔθαψαν στὸν τάφο, ἄρχισε κιόλας νὰ σαπίζῃ. Γι' αὐτὸ φαίνεται ὅτι ἀδρανεῖ καὶ παραμένει ἐκεῖ ποῦ ἔμαθε τὴν εἶδησι. Ἀφοῦ πέρασαν δύο μέρες ἀνακοινώνει στοὺς μαθητάς του, ὅτι ὁ Λάζαρος πέθανε. Ἀπὸ ποῦ τὸ γινώριζε αὐτό; Μὰ δὲν εἶπαμε, ὅτι ὡς Θεὸς γνωρίζει τί συμβαίνει σὲ κάθε σημεῖο τοῦ κόσμου; Ἐγνώριζε λοιπὸν τὴν ὥρα καὶ τὴ στιγμή ποῦ ἡ ψυχὴ τοῦ Λαζάρου ἐγκατέλειψε τὸ σῶμα. Ὁ Ἰησοῦς ἦταν ἀοράτως παρὼν ἐκεῖ τὴν ὥρα ἐκείνη...

Οἱ μαθηταὶ ταραζοῦνται· ὄχι τόσο γιατί ἓνας φίλος τοῦ Ἰησοῦ, ἄρα καὶ δικὸς τους, πέθανε, ὅσο γιατί ὁ Διδάσκαλος τώρα, μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Λαζάρου, ἐκδηλώνει τὴν ἀπόφασίν του νὰ πᾶνε στὴ Βηθανία. Νὰ πᾶνε στὴ Βηθανία; νὰ πλησιάσουν πάλι στὸ κέντρο ὅπου ἔβραζε τὸ καζάνι τοῦ φοβερώτερου θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ καὶ μίσους κατὰ τοῦ Ἰησοῦ; Οἱ μαθηταὶ τρέμουν καὶ μὲ τὴ σκέψιν ὅτι θὰ βρεθοῦν μέσα σ' ἐκεῖνο τὸν κόσμον, ποῦ ἔδειχνε κατὰ τοῦ Διδασκάλου τοὺς φονικὰς διαθέσεις. Ἦθελαν νὰ τὸν προφυλάξουν, νὰ προφυλάξουν καὶ τὸν ἑαυτὸν ἀπὸ τὸν κίνδυνον. Προσπαθοῦν νὰ τὸν ἀποτρέψουν. Προσπαθοῦν δύο φορές. Τὴν πρώτη, ὅταν ὁ Ἰησοῦς, χωρὶς ν' ἀναφέρῃ τὸν λόγο τῆς μεταβάσεως, λέρη μόνο –«Ἄγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν», οἱ μαθηταὶ λένε· –Διδάσκαλε! μόλις πρὸ ὀλίγου οἱ Ἰουδαῖοι ἦταν ἑτοιμοὶ νὰ σὲ λιθοβολήσουν, καὶ σὺ θέλεις νὰ πᾶμε πάλι στὰ μέρη τους; Ἀλλὰ ὁ Κύριος ἐπιμένει λέγοντας· –Τὸ πρόγραμμα τῆς ζωῆς κάθε ἀνθρώπου εἶνε καθωρισμένο, καὶ κανεὶς δὲν ἐπιτρέπεται παραβαίνοντας ὕψιστα καθήκοντα ποῦ ἔχει νὰ προσπαθῇ, ἀπὸ φόβον, ν' ἀπομακρύνῃ τὸ θάνατον προσκαίρως καὶ νὰ προσθέτῃ στὶς δώδεκα ὥρες τῆς ἡμέρας καὶ νέα ὥρα, ὥρα σκότους, ἡ ὁποία δὲν θὰ εἶνε πλέον κατὰ τὴν εὐλογία τοῦ Κυρίου. Αὐτὸ τὸ νόημα ἔχουν τὰ λόγια του «Οὐχὶ δώδεκά εἰσιν ὥραι τῆς ἡμέρας; ἐὰν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκοπτεῖ, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τοῦτου βλέπει· ἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτί, προσκοπτεῖ, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ» (Ἰω. 11,9-10). Καὶ τὴ δευτέρῃ φορὰ, ὅταν εἶπε –«Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται· ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνήσω αὐτόν», οἱ μαθηταὶ παίρνοντας κατὰ γράμμα τὰ λόγια του ἀπαντοῦν· –Κύριε, εἰ κεκοίμηται, σωθήσεται· ἐφ' ὅσον δηλαδὴ κοιμάται θὰ ξυπνήσῃ μόνος του, δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ πᾶμε νὰ τὸν ξυπνήσομεν. Τότε πλέον μὲ γλῶσσαν ἀπερίφραστη τοὺς λέει· –«Λάζαρος ἀπέθανεν» (ἔ.δ. 11,11-14). Ἐκφράζει δὲ τὴ χαρὰ του, διότι δὲν ἦταν τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου στὴ Βηθανία. Ἡ ἀπουσία του θ' ἀποδειχθῇ ὠφελιμώτερη ἀπὸ τὴν παρουσία του. Τὸ θαῦμα θὰ διαλάμψῃ, καὶ

κανέναν Ἰουδαῖο δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ τὸ ἀρνηθῇ... Ἡ ἀπόφασί του νὰ βρεθῇ στὴ Βηθανία, παρ' ὅλους τοὺς κινδύνους ποὺ ὑπάρχουν, εἶνε σταθερὴ καὶ ἀμετάκλητη. Σὰν ἕνας γενναῖος στρατηγὸς ποὺ ὁδηγεῖ τοὺς στρατιῶτες του σὲ ἀποφασιστικὴ μάχη δίνει τὸ **πρόσταγμα** νὰ ξεκινήσουν· «*Ἀγῶμεν πρὸς αὐτόν*»! (ἔδ. 11,15).

Ἀλλὰ ἦταν οἱ μαθηταὶ ψυχικὰ ἑτοιμοὶ γιὰ νὰ συνοδεύσουν τὸν Ἰησοῦ στὴν πορεία αὐτή; Ὁ Πέτρος, ὅπως λέει ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐρμηνευτὰς, φαίνεται ὅτι τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἀπουσίαζε. Ἀλλιώς δὲν ἐξηγεῖται ἡ σιωπὴ του· ὅπως δὲν ποτε θὰ μιλοῦσε καὶ θὰ ζητοῦσε ν' ἀποτρέψῃ τὸν Διδάσκαλο ἀπὸ τὸ ἐπικίνδυνον ταξίδι. Τὸν λόγο παίρνει ὁ **Θωμᾶς ὁ Δίδυμος**. Δὲν ἀπευθύνεται στὸν Διδάσκαλο, ἀλλὰ πρὸς τοὺς συστρατιῶτες του, στρέφεται πρὸς τοὺς συμμαθητὰς του καὶ λέει· «*Ἀγῶμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ*» (ἔδ. 11,16).

Μακρὸ δρόμο διανύσαμε γιὰ νὰ φτάσουμε στὰ λόγια αὐτὰ τοῦ μαθητοῦ καὶ ἀποστόλου Θωμᾶ, τὰ ὁποῖα καὶ μᾶς ἐνδιαφέρουν ἐδῶ γιὰ τὸ σκοπὸ μας. Ἦταν ὅμως ἀναγκαῖα ἡ διαδρομὴ τῆς ὁδοῦ· ἦταν ἀναγκαῖο νὰ δοῦμε τὸ **ιστορικό**, τίς συνθήκες ὑπὸ τίς ὁποῖες λέχθηκαν τὰ λόγια αὐτά. Καὶ στὰ λόγια αὐτά, ποὺ ἐκφράζουν τὴν ψυχολογικὴ κατάσταση ἐνὸς ἀπὸ τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου, πρέπει νὰ σταθοῦμε καὶ νὰ δοῦμε τί κ' ἐμεῖς, μαθηταὶ στοῦ σχολεῖο τοῦ Ἰησοῦ, ἀρχαῖοι καὶ νεώτεροι, μπορούμε νὰ διδαχθοῦμε.

Ὁ Θωμᾶς χωρὶς ἀμφιβολία ἀκολούθησε τὸν Κύριο ἀπὸ **εἰλικρινὴ ἑλατήρια**. Ἀγαποῦσε θερμὰ τὸν Διδάσκαλο, ἔτρεφε αἰσθήματα στοργῆς γι' αὐτόν. Μολονότι ὅμως ἦταν φιλοστοργὸς μαθητὴς, δὲν ἔπαυσε νὰ εἶνε **χαρκτηῖρας δούθυμος καὶ μελαγχολικός**. Ἐνῶ τόσα φωτεινὰ σημεῖα ὑπῆρχαν ἐπάνω στοῦ δρόμο ποὺ βάδιζε, ἐν τούτοις ἔκλινε στοῦ νὰ βλέπῃ διαρκῶς σκοτεινὰ σημεῖα ποὺ παρουσιάζονταν. Καὶ ἡ φαντασία του τὰ μεγαλοποιοῦσε. Δὲν προσδοκοῦσε τίποτα τὸ εὐχάριστο. Ὅλα σκοτεινὰ, ὅλα καταστροφὴ καὶ ὀλεθρος. Ἀλλὰ καὶ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν ὁδὸ ποὺ ὅλως ἐκουσίως ἀκολούθησε; νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν Ἰησοῦ; Αὐτὸ δὲν τὸ ἐπέτρεπε ἡ καρδιά του, ἡ ὁποία τόσο ἀγαποῦσε τὸν Κύριο. Ὁ χωρισμὸς ἀπὸ τὸ Χριστὸ θὰ ἦταν γι' αὐτόν κάτι χειρότερο ἀπὸ κάθε θάνατο. Ὅχι λοιπὸν **δειλία**, ὅπως λένε κάποιοι ἐρμηνευταί, ἀλλὰ μᾶλλον μελαγχολικὴ διάθεσι, ἀνάμικτη μὲ ἰσχυρὴ δόσι **τόλμης καὶ ἀποφασιστικότητος** ἐκφράζουν τὰ λόγια ποὺ εἶπε πρὸς τοὺς συμμαθητὰς του ὁ Θωμᾶς «*Ἀγῶμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ*». Τὸ νόημα εἶνε· Συμμαθηταί μου· τὸ πρόγραμμα τῆς πορείας ποὺ χαράζει ὁ ἀγαπητὸς μας Διδάσκαλος δὲν μᾶς εἶνε ἄρεστό, δὲν τὸ ἐπιδοκιμάζουμε. Τὸ σχέδιο μᾶς φαίνεται ὄχι μόνο ἀνῶφελο ἀλλὰ καὶ ἐπικίνδυνον. Θέλει νὰ πᾶμε ἐκεῖ ποὺ εἶνε ἡ φωλιά τῶν λύκων... Καλὸ θὰ ἦταν νὰ τὸν μεταπείσουμε ν' ἀλλάξῃ πρόγραμμα. Ἀλλὰ δὲν τὸ κατορθώνουμε. Μένει ἀμετάπειστος. Ἐμεῖς τώρα βλέπουμε τὸν φοβερὸ κίνδυνον στὸν ὁποῖον ὁδηγεῖται. Ἀλλὰ ἐρωτῶ, εἶνε σωστὸ νὰ τὸν ἐγκαταλείψουμε; Ὅχι! Ἐφ' ὅσον ἡ θεία πρόνοια ἔτσι ἐπέλεξε, νὰ συμπελέξουμε τὸ νῆμα τῆς ζωῆς μας μὲ ἑκεῖνον, ὅ,τι καὶ ἂν συμβῇ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τὸν ἐγκαταλείψουμε. Παρ' ὅλο τὸ φόβο, παρ' ὅλη τὴ λύπη καὶ μελαγχολία ποὺ νιώθουμε γιὰ τὸ ποῦ θὰ καταλήξῃ αὐτὴ ἡ περιπέτεια, πρέπει νὰ τὸν συνοδεύσουμε. Ἐμπρός, ἀγαπητοὶ συμμαθηταί καὶ συστρατιῶτες, ἄς βαδίσουμε μαζὶ τὸ δρόμο του. Ἄς πεθάνουμε μαζὶ του. Ποιὸ τὸ ὄφελος νὰ ζοῦμε χωρὶς τὸν Ἰησοῦ; Ὁ κόσμος θὰ εἶνε γιὰ μᾶς πτωχὸς καὶ δυστυχής. **Προτιμητέος ὁ θάνατος μὲ τὸν Ἰησοῦ παρὰ ἡ ζωὴ μακριὰ του**. Ἐμπρός λοιπόν. «*Ἀγῶμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ*». Ὁ Θωμᾶς βλέπει μόνο τὸν Σταυρὸ, δὲν βλέπει ὅμως καὶ τὴν Ἀνάστασι...

Ὁ Θωμᾶς, ὅπως μίλησε τὴν ἡμέρα ἐκείνη, μπορεῖ νὰ εἶνε ὁ ἀντιπροσωπευτικὸς τύπος τῶν χριστιανῶν ποὺ θέλουν ν' ἀκολουθοῦν τὸ Χριστὸ καὶ δὲν σκέπτονται νὰ τὸν ἐγκαταλείψουν, ἀλλὰ κάποια **δυσθυμία καὶ μελαγχολία** σκιάζει πάντα τὰ πρόσωπά τους. Βλέπουν **τὸ κακὸ** ποὺ ὑπάρχει μέσα τους, τὸ κακὸ ποὺ ὑπάρχει ἔξω, τὸ ἠθικὸ καὶ φυσικὸ κακὸ, βλέπουν **τὴν κακία** ποὺ ὑψώνει μὲ θράσος τὸ κεφάλι, βλέπουν τίς ἀσθένειες καὶ τοὺς θανάτους, τίς ἀδικίες καὶ τὰ φοβερά ἐγκλήματα, καὶ σ' αὐτὰ ὅλα τὰ σκοτεινὰ σημεῖα τῆς ζωῆς προσηλώνουν διαρκῶς τίς διάνοι-

ες καὶ τίς καρδιές τους. Μοιάζουν μὲ ἄνθρωπο πού, ἐνῶ βρίσκεται σὲ μιὰ πεδιάδα κατὰφυττὴ ἀπὸ ἄνθη ποικίλων χρωμάτων, αὐτὸς προσηλώνει τὸ βλέμμα του μόνο στὸ μέρος ἐκεῖνο ποὺ κοκκινίζει ἀπὸ παπαρούνες... Ἄλλ' ἐὰν βλέπῃ διαρκῶς τὸ κόκκινον χρῶμα, θὰ κουράσῃ τὴν ὄρασί του. Καὶ γιὰ νὰ μὴν πάθῃ ὀφθαλμῖασι, πρέπει νὰ στρέψῃ τὸ βλέμμα του καὶ πρὸς ἄλλα μέρη τῆς πεδιάδος, στὰ ὁποῖα πλεονάζουν καὶ κυριαρχοῦν ἄλλα χρώματα, ὅπως τὸ πράσινο, καὶ ἐκεῖ ν' ἀναπαύσῃ τὴν ὄρασί του. Καὶ ὁ δύσθυμος καὶ μελαγχολὸς ἄνθρωπος δὲν πρέπει διαρκῶς νὰ προσηλώνῃ τὸ βλέμμα τῆς ψυχῆς του στὰ μαῦρα σημεῖα τῆς ζωῆς. Δόξα στὸν πανάγαθο Θεό, ὑπάρχουν καὶ τὰ φωτεινὰ σημεῖα. Ὑπάρχουν καὶ στὴν ἐποχὴ τῆς μεγαλύτερης ἀπιστίας καὶ διαφθορᾶς, ὅσο λίγα καὶ ἐὰν εἶνε, ὑπάρχουν καὶ τὰ φωτεινὰ, τὰ λαμπρὰ παραδείγματα ἁγίων ψυχῶν, ποὺ ἀπὸ τὴ θέσι τους ρίχνουν τὸ φῶς, τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ, μέσα στὴν κοινωνία. Δὲν ἔχει χαθῇ τὸ πᾶν. Ἐκεῖ ὅπου ὁ **ποταμὸς** ῥέει βαθὺς καὶ ὀρμητικὸς καὶ δὲν τολμᾷ κανένας νὰ τὸν διαβῇ, αἴφνης ὁ Κύριος, ὁ κατὰ τὸν μέγα Βασίλειο «*ἐν ἀπόροις πόρον ἐξευρίσκων*», δείχνει στὸν πιστὸ δούλο του πέρασμα, ὁ πιστὸς περνάει τὸ ποτάμι καὶ θαυμάζουν ὅλοι. Ἐκεῖ ποὺ ὅλες οἱ θύρες ποὺ χτυπᾶς εἶνε κλειστὲς καὶ κανεὶς δὲν φαίνεται ν' ἀπαντᾷ στὴν παράκλησί σου, αἴφνης ὁ Κύριος, ἐκεῖ ποὺ δὲν περιμένεις, ἀνοίγει **θύρα**. Μπορεῖ ὁ Θεὸς καὶ ἀπὸ τὴν πιὸ σκοτεινὴ ἄβυσσος νὰ βγάλῃ φῶς λαμπρό, καὶ ἀπὸ τὴν πιὸ ἀκάθαρτη κοπριά νὰ κἀνῃ ν' ἀνθίσῃ ρόδον εὐωδιαστό, καὶ ἀπὸ τὸν πιὸ κατὰξερὸ βράχο ν' ἀναβλύσῃ νερὸ κρυστάλλινον. Μπορεῖ... Εἴσαι λοιπὸν πιστός; Πιστεύεις ἀληθινὰ στὴν θεία πρόνοια, ἡ ὁποία ὄχι μόνο στὰ μέγιστα ἀλλὰ καὶ στὰ ἐλάχιστα λάμπει θαυμαστά; Δὲς τὸν **ἀπόστολο Παῦλο** ἐκεῖ στὴ φυλακὴ τῶν Φιλιππῶν. Χτυπημένος ἀπὸ τὰ μαστίγια τῶν Ῥωμαίων, δεμένος ἔτσι ποὺ νὰ μὴ μπορῇ νὰ κουνήσῃ τὰ πόδια του, μέσα στὴ σκοτεινὴ καὶ βρώμικη φυλακὴ, αὐτὸς, σὰν νὰ βρίσκεται σὲ αἶθουσα βασιλικὴ ἀνακτόρου, χαίρεται καὶ ψάλλει γλυκῆτα ἄσματα εὐχαριστίας καὶ δοξολογίας στὸν Θεό. Μέσα σὲ τόση δυστυχία, τόση χαρὰ καὶ εὐφροσύνη! Δῆτε καὶ πάλι τὸν Παῦλο στὴ μέση τοῦ πελάγους καὶ ἐνῶ τὰ κύματα ζητοῦν ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ νὰ καταπιοῦν τὸ σκάφος. Αὐτὸς μόνος, ἀνάμεσα σὲ ὅλους τοὺς ἐπιβάτες ποὺ εἶχαν βυθιστῇ σὲ πέλαγος δυσθυμίας καὶ μελαγχολίας, αὐτὸς στέκεται καὶ λέει «*Εὐθυμεῖτε, ἄνδρες*» (Πράξ. 27,25).

Ὁ δύσθυμος χριστιανὸς, ὁ μελαγχολικός, ὁ ἀπαισιόδοξος δὲν οἰκοδομεῖ τὸν πλησίον του. Δημιουργεῖ γύρω του μιὰ ἀτμόσφαιρα καταθλιπτική, μέσα στὴν ὁποία ὁ ἥλιος τῆς χριστιανικῆς χαρᾶς δὲν μπορεῖ νὰ διεισδύσῃ. Ὑπάρχουν δὲ καὶ περιστάσεις ποὺ ἡ **μελαγχολία** καὶ ἡ **ἀπαισιόδοξη στάσι** τοῦ χριστιανοῦ μπορεῖ νὰ σκανδαλίσι τὸν Θεό. οἱ ὁποῖες σοῦ λένε· Ἐὰν πρόκειται νὰ γίνω χριστιανὸς ὅπως αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, ποὺ ποτὲ δὲν φαίνεται χαρούμενος, δὲν θέλω νὰ γίνω. Μὲ τοῦτο δὲν λέμε, ὅτι ὁ Χριστιανὸς πρέπει νὰ γελᾷ καὶ νὰ καγχάζῃ ὅπως οἱ κοσμικοὶ γιὰ νὰ φαίνεται χαρούμενος. Ὅχι. **Ἡ χαρὰ τοῦ Χριστιανοῦ** ἔχει σοβαρότητα. Εἶνε ἐσωτερικὴ. Καὶ ἡ ἐκδήλωσίς της εἶνε σὰν τὸ γλυκὸ φῶς τοῦ ἡλίου, τὸ ὁποῖο μπορεῖ νὰ παρηγορήσῃ καὶ τὸν πιὸ λυπημένο.

Ἀγαπητὲ ἀναγνώστα! Ὁ **Δαυῖδ** μὲ τὴ λύρα του διασκέδαζε τὰ νέφη τῆς μελαγχολίας καὶ ἀπεμάκρυνε τὸ δαιμόνιο τῆς δυσθυμίας καὶ ἀπελπίσις ποὺ ἐπνιγε τὸν βασιλέα **Σαοὺλ**. Ἀλλὰ σὺ, πιστὸ παιδί τοῦ Ναζωραίου, ἐργάτα τοῦ Εὐαγγελίου, κρατᾷς μουσικὸ ὄργανον ἀνώτερον τοῦ Δαυῖδ, ὄργανον ποὺ σκορπίζει κύματα χαρᾶς ἱκανὰ νὰ διαλύσουν κάθε μελαγχολικὴ διάθεσι καὶ νὰ διεγείρουν τὰ πιὸ αἰσιόδοξα αἰσθήματα· εἶνε **τὸ Εὐαγγέλιο**. Κροῦε το ὄχι ὅπως ὁ Θωμᾶς πρὶν τὴν Πεντηκοστή, ἀλλὰ κροῦε τὸ ὅπως ὁ **Θωμᾶς** μετὰ τὴν δοξασμένη Ἀνάστασι καὶ τὴν Πεντηκοστή. Τότε πλέον, πιὸ ἀποφασιστικὸς ἀπὸ πρὶν, μὲ σταθερὴ ἀπόφασιν νὰ θυσιαστῇ ὑπὲρ τοῦ Κυρίου, καὶ χαίροντας καὶ ψάλλοντας διέδιδε τὸ μήνυμα τῆς χαρᾶς, τὸ μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου, λέγοντας ὄχι πλέον τὸ μελαγχολικὸ ἐκεῖνο «*Ἀγῶμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ*», ἀλλὰ «*Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου*».

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος**